

Lieve mensen, broers en zussen in de Heilige geest,

Deze keer is het Pinksterfeest het feest van de groet. In alle drie de lezingen klinkt een groet, twee keer onomwonden en een keer meer bedekt.

Als Boaz het veld van Bethlehem betreedt, groet hij de maaiers met de woorden:

De Heer zij met jullie.

En de maaiers groeten terug: *Wees gezegend door de Heer...*

Pure begroetingsliturgie is het.

Als het avond is, zitten de leerlingen van Jezus bij elkaar met de deuren dicht. De deuren van hun huis en hun hart, uit vrees. En als in die vrees Jezus dwars door de deuren van die potdichte harten binnenkomt, dan groet hij ze: *Vrede voor jullie.*

Jezus belt niet aan, bezorgt geen pakje, hij komt dwars door alles wat er speelt heen in mensen en zegt: *Vrede voor jullie*.

Andermaal. Het was een veelgehoorde groet, die klinkt in de oren van de leerlingen als 'goedeavond.' Maar uit Jezus' mond klinkt die groet als nieuwe schepping, vitaal en oorspronkelijk. Want je zegt nogal wat met die vredesgroet *vrede zij jullie*. Ook voor ons gelden die woorden, ook voor ons zou het mooi zijn als ze die oorspronkelijke kracht hebben. Vrede voor wie in schrik, verwarring, vragen of schuld en schaamte gevangen zijn, vrede voor wie voor anderen en zichzelf een gesloten deur is. Over onze emoties legt Jezus zijn vrede... Vrede van Christus is een kracht die sterker is dan onze emotie, die haar in zich opneemt, zoals een long lucht inademt. Vrede van Christus, ze dringt door gesloten deuren

heen in onze gemeenschappelijke en persoonlijke benauwenissen. Zoals de storm stilt als Jezus haar ertoe sommeert, zo doet de onrust dat bij het binnenkomen van Zijn vrede.

In Handelingen 2 groet de hemel met een ruisen de aarde, en *in het huis raakt ieder vervuld van heilige geestesadem.*

Een driewerf groeten vanuit den hoge, God groet ons met de heilige geestesadem. Die groet heeft zijn uitwerking.

Werkelijk groeten en je gegroet weten, herbergt deze vrede, zegen en hemelse kracht. Dat hoeven mensen zelf niet zo te noemen, maar het is wel hemel op aarde, werkt als zegen en vrede schenkend uit.

Groeten komt waarschijnlijk van een woord dat zoveel als, 'bewerken dat die ander spreekt...' betekent. De tong

losmaken... 'Heilwens' zit er ook in besloten, en ook, ja, je verwacht het misschien niet: aanvallen... Groeten kan ook vanuit de hoogte gedaan worden, of minachtend.

Met een groet haal je iemand uit zijn bubbel ... groeten is iemand aanspreken en tot gesprek uitnodigen, lokken... Het Latijnse woord voor groeten is *salutare*. Daar zit het woord 'salus' in, heil. Groeten heeft iets heilzaams en helends. Uiteindelijk is groeten zegenen..., zoals de maaiers Boaz groeten.

Zoals in alle drie heilige Bijbelteksten een groet klinkt, zo waait in alle drie de lezingen de vernieuwende wind van de heilige geest... Ik ga het niet schools bij langs, maar pluk er wat uit, het is steeds een en dezelfde Geest.

Ruth is erdoor aangestoken. Uit liefde voor haar verbitterde schoonmoeder neemt Ruth de regie. Zij beide zijn teruggekeerd van de velden van Moab naar Bethlehem. Dat is trouwens apart. Dat over beide 'en zij keerden terug' staat. Want Ruth keerde toch niet terug, zij is toch een Moabitische? Zij keert haar land de rug toe. En toch staat er ook over haar dat ze terugkeert. Wat zegt dat? Eigenlijk dit: Moab staat voor het leven zonder hemel, zonder God en gebod. Het verbond tussen hemel en aarde is daar verbroken. Zoals dat op aarde ook nu zo lijkt te zijn. We missen de taal om die verbinding te herstellen..., zo lijkt het. We zijn bezig met onszelf om ons 'hagje' te redden. Dat is Moabmentaliteit. En waar dat zo is, gelooft Israël, kan de aarde veranderen van schepping in chaos. Ieder mens loopt het gevaar van de velden van Bethlehem naar die van Moab te gaan. Volgens de schrijver

van Ruth raakt een mens daar ten dode opgeschreven. Dat drukt het sterven van Naomi's man en zoons uit. Dat is de boodschap. En Ruth, die ziet dat in, en niet zo'n beetje ook. Ze laat zich door niets en niemand van Naomi's zijde verdrijven. Met die keuze verandert Ruth de loop der dingen. Ze staat voor de mens die terugkeert naar de velden van Bethlehem, waar de hemel en aarde verbonden zijn, want daar eet men het hemelsbrood, 'huis van het brood' betekent Bethlehem... En met dat brood laat Ruth zich voeden, ze leest het bijeen, wanneer ze de aren leest. Dat is de dubbele bodem van het aren lezen... In het aren lezen van Ruth, trilt het Bijbellezen mee: ga achter de maaiers van het woord aan en verzamel de woorden, dat is je oogst, dat voed je en hoed je voor dwaling, dat maakt dat de geest, de heilige, over je komt. Dat vernieuwt je kracht, dat maakt ook van ons een Ruth of Boaz in wie

die kracht van de geest is. Die kracht is vol inspiratie, inspirerend, aanstekelijk.

Met het meegaan met Naomi laat Ruth zien, hoe diep ze geraakt is door de geest van de God van Israël.

Ze staat op en leest. En dan ontmoet ze Boaz, in hem is al de kracht die dan ook over Ruth komt. De heilige geest uit Ruth 2 blaast deze twee voor elkaar bestemde zielen, Boaz en Ruth, naar elkaar toe. De Naam Boaz betekent 'in hem is kracht, en Ruth is zijn metgezel aan het worden, krachtig is ze al. Boaz spreekt haar aan als 'mijn dochter'. Dat is zij natuurlijk niet in familiale zin, maar wel in geestelijk zin. Er staat daar een woord dat met ontwaken en wakker worden, bewust worden te maken heeft.

Laten we naar het Pinksterevangelie van Johannes gaan.

De leerlingen zitten op slot, achter gesloten deuren. Ze zijn zelf gesloten deuren. Als kind dacht ik, dat Jezus door de deuren kon gaan omdat hij alles kon. Iemand die over het water loopt, zieken geneest, doden opwekt en zelf uit de dood opstaat, die kan ook door deuren gaan die voor andere gesloten blijven. Maar een andere vraag is veel interessanter. Wat vertelt ons dit? Hoe komt Jezus door gesloten deuren binnen? De sleutel zit in het woordje avond. Het is avond, ze zijn allemaal bijeen, de als jonge sla zo groene gemeente. Het zijn Joodse leerlingen, die Jezus volgen. En ze vieren nog in de geest van het Joodse Pinksteren Sjavoe'ot, het wekenfeest. Ze vieren het feest van de oogst, bereiden er zich op voor. En in de avond voor het feest begint lezen ze traditiegetrouw samen, geen aren, maar woorden, Thora en profeten en uiteindelijk de feestrol Ruth. Ze lezen en leren...'Oh dit

staat er', 'o dat betekent het...' en vanuit al die teksten zien ze ineens Jezus oplichten. Hij komt hen voor de geest, Hij komt als hun Heer levend in hun midden en spreekt niet tot hun verbeelding, maar tot in hun harten. Dwars door die gesloten deuren heen. Hij verschijnt in hun midden zoals een wijlen geliefde dat kan doen, en zegt *Vrede met jullie*, en er overkomt de gemeente wat hij zegt, omdat ze hem vertrouwen en geloven. Ze raken vervuld van dat lezen en leren en de adem of geest in die teksten begint in hen te werken, zoals in Jezus' beste dagen. Hij raakt hen aan met Zijn geestesadem. En die adem heelt de wonden, het gemis. De angst zet zich om in kracht, zoals die over Ruth kwam en volop in Boaz werkte.

Pinksteren is als oogstfeest een feest met een heel oude oorsprong. Het werd het feest van de Godswoorden aan Mozes op

de berg Sinai. Het is het feest van het verbond van Gods woorden met mensen. Het is daarmee ook het feest van het herstel, want dat verbond kan zomaar verbroken raken, zo leert het verhaal van de torenbouw van Babel, waar mensen denken het op eigen houtje wel te kunnen fixen. Spraakverwarring alom.

Pinksteren is het feest van het herstel van de communicatie tussen god en mensen, en tussen mensen onderling. We vinden elkaar weer omdat we ons gedragen weten door een gemeenschappelijk taal. Die van de verbinding, die van de liefde, die Ruth munt als naastenliefde. In de eerste plaats voor de verbitterden op aarde, maar ook voor onszelf, om de onderlinge band te herstellen en goed te houden.

De heilige geest, ze waait vanmorgen feestelijk door de geschonden wereld. Waarom is de heilige geest zo belangrijk...

in deze tijd? Om veel redenen. O.a. om te voorkomen dat we ons mee laten slepen. Mee laten slepen door onze gevoelens en gedachten, drift of drang. Henri Nouwen wijst erop, dat ons gevoelsleven en ons geestelijk leven niet hetzelfde zijn. De wisselvalligheden van ons gevoelsleven worden voor een groot deel veroorzaakt door onze vroegere en huidige omgeving. We voelen ons gelukkig, verdrietig, boos, verveeld, of vol zorg of liefde, wrok en zorg, vanuit langgeleden of vanuit het heden. En vaak beïnvloedt ons verleden ons gevoelsleven in het heden.

Dan is er ook het geestelijke leven. De ups en downs daarin kunnen we tot rust brengen door te gaan luisteren, door onze aandacht te richten op het bewegen van Gods geest in ons. Zonder die actieve luisterhouding wordt ons geestelijke leven zomaar op sleeptouw genomen door de golven van onze emoties.

En daarom is Pinksteren veel meer dan een feest. Het is de doorbraak van een bewustzijn. We zijn menselijke psyche en we krijgen goddelijke geest. We hebben geestelijk leven nodig om onze innerlijke roerselen te begeleiden en in goede banen te leiden ... het Woord is het zaad dat in ons leven gezaaid is, en als Ruth kunnen we gaan lezen, koren lezen achter de maaiers, woorden als oogst verzamelen.

Tot slot. De mooiste teksten van Paulus gaan over de geest, in het bijzonder over de vrucht van de geest, dus over de oogst. Hij noemt negen vruchten in totaal. Op deze Pinksterdag som ik ze op, opdat ook wij de oogst oprapen, nemen, eten: "...de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid,

zelfbeheersing."

Oogst voor ons allen.

Amen